



ગુજરાત જાહેર સેવા આયોગ

જાહેરાત ક્રમાંક: ૨૭/૨૦૧૯-૨૦

હિસાબી અધિકારી, ગુજરાત હિસાબી સેવા, વર્ગ-
૨ની જગ્યા પર ભરતી માટેની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાની
મુખ્ય પરીક્ષાનો અભ્યાસક્રમ

અનુક્રમણિકા

અનુક્રમ નંબર	વિગત	પૃષ્ઠ ક્રમાંક
૧	મુખ્ય પરીક્ષાનો અભ્યાસક્રમ	
૨	પરીક્ષા પદ્ધતિ	૩
૩	ગુજરાતી	૪
૪	અંગ્રેજી	૬
૫	સામાન્ય અભ્યાસ	૮
૬	એકાઉન્ટન્સી અને ઓડીટીંગ-૧	૧૧
૭	એકાઉન્ટન્સી અને ઓડીટીંગ-૨	૧૪

હિસાબી અધિકારી, વર્ગ-૨ની જગ્યા પર ભરતી માટેની
સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષા માટેની મુખ્ય પરીક્ષાની રૂપરેખા

નોંધ: પરીક્ષાનુ માધ્યમ ગુજરાતી અને અંગ્રેજી રહેશે. ગુજરાતી અને અંગ્રેજીના પ્રશ્નપત્રો સંબંધિત ભાષામાં રહેશે. અભ્યાસક્રમના અર્થઘટન બાબતે અંગ્રેજી અર્થઘટનને આખરી ગણવાનું રહેશે.

મુખ્ય પરીક્ષા

ક્રમ	પરીક્ષાનો પ્રકાર	પ્રશ્નપત્રનુ નામ	સમય	કુલ ફાળવેલ ગુણ
૧	વર્ણાત્મક	ગુજરાતી	૩ કલાક	૧૫૦
૨		અંગ્રેજી	૩ કલાક	૧૫૦
૩		સામાન્ય અભ્યાસ	૩ કલાક	૨૦૦
૪		એકાઉન્ટન્સી અને ઓડિટીંગ-૧	૩ કલાક	૨૦૦
૫		એકાઉન્ટન્સી અને ઓડિટીંગ-૨	૩ કલાક	૨૦૦
મુખ્ય લેખિત પરીક્ષાના કુલ ગુણ				૯૦૦
વ્યક્તિત્વ કસોટી (ફક્ત મુખ્ય લેખિત પરીક્ષામાં લાયક ઠરેલ હોય તેમના માટે)				૧૦૦
આખરી પસંદગી માટે ગણતરીમાં લેવાના થતા કુલ ગુણ				૧૦૦૦

પ્રશ્નપત્ર-૧ :ગુજરાતી (મુખ્ય પરીક્ષા)ગુણ:૧૫૦માધ્યમ:ગુજરાતીસમય: ૩ કલાક

ક્રમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	ફાળવેલ ગુણ
૧	નિબંધ: પાંચ પૈકી કોઈ પણ એક (વર્ણનાત્મક/ વિશ્લેષણાત્મક/ ચિંતનાત્મક/ સાંપ્રત સમસ્યા પર આધારીત) (ઓછામાં ઓછા ૨૫૦ વધુમાં વધુ ૩૦૦ શબ્દોમાં)	૨૦
૨	વિચાર વિસ્તાર(ત્રણ પૈકી કોઈ પણ બે) કાવ્ય પંક્તિઓ કે ગદ્યસૂક્તિનો વિચાર વિસ્તાર (આશરે ૧૦૦ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૩	સંક્ષેપીકરણ: આપેલ ગદ્યખંડમાંથી આશરે ૧/૩ ભાગમાં તમારા શબ્દોમાં સંક્ષેપ	૧૦
૪	ગદ્ય સમીક્ષા : આપેલા ગદ્યખંડના આધારે પુછેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો	૧૦
૫	ઔપચારીક ભાષણો તૈયાર કરવા (સ્વાગત, વિદાઇ, ઉદ્ઘાટન વગેરે/પત્રકાર પરીષદ માટે ઉદબોધન તૈયાર કરવા (ઊર્જા, ખેત ધિરાણ, પ્રદુષણ, આરોગ્ય, શિક્ષણનો નીતિ વિષયક કે સમસ્યા વિષયક) (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૬	પ્રચાર માધ્યમો માટે નિવેદનો તૈયાર કરવા (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૭	પત્ર લેખન (અભિનંદન/ શુભેચ્છા/ વિનંતી/ ફરીયાદ વગેરે) (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૮	ચર્ચાપત્ર (વર્તમાન પત્રમાં પ્રજાના પ્રશ્નો/ સાંપ્રત સમસ્યાઓ/ વ્યક્તિગત અભિપ્રાય રજૂ કરતો ચર્ચાપત્ર (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૯	દ્રશ્ય આલેખન (આલેખ/ ચિત્ર/ ફ્લો ચાર્ટ/ સરખામણી પત્રક/ આંકડાકીય મહિતી વગેરે પરથી લખાણ) (ચિત્ર પરથી લખાણ આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૧૦	અહેવાલ લેખન(આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦

૧૧	સંવાદ કૌશલ્ય: બે વ્યક્તિઓ વચ્ચે સંવાદ (જુથ ચર્ચા/ સભાનુકામકાજ/ પાણી/ કૃષિ/ આરોગ્ય/ સફાઈ/ શિક્ષણને લગતી સમસ્યાઓ વગેરે.) (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૧૨	ભાષાંતર: અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ	૧૦
૧૩	ગુજરાતી વ્યાકરણ (સુચવ્યા મુજબ જવાબ લખવો. આ પ્રશ્નોમાં આંતરિક વિકલ્પો રહેશે નહીં)	૨૦
	<ul style="list-style-type: none"> • રૂઢીપ્રયોગોનો અર્થ અને તેનો વાક્યપ્રયોગ • કહેવતોનો અર્થ • સમાસનો વિગ્રહ કરી તેની ઓળખ • છંદ ઓળખાવો • અલંકાર ઓળખાવો • શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ • જોડણી શુદ્ધિ • લેખન શુદ્ધિ/ભાષા શુદ્ધિ • સંધિ જોડો કે છોડો • વાક્યરચના અંગો /વાક્યના પ્રકાર/વાક્ય પરીવર્તન 	
	કુલ ગુણ	૧૫૦

Paper-2: English (Main Examination)

Marks-150

Medium: English

Time: 3 Hours

Sr.No	Type of Question	Marks to be allotted
1	ESSAY: Choose any one topic from a list of five. (Descriptive/ analytical/ philosophical/ based on Current Affairs) (A minimum of 250 words and a maximum of 300 words)	20
2	LETTER WRITING: A formal letter expressing one's opinion about an issue. The issues can deal with daily office matters/ a problem that has occurred in the office/ an opinion in response to one sought by a ranked officer etc. (in about 150 words)	10
3	PRESS RELEASE/ APPEAL: The Press Release or appeal should be on an issue pertaining to a recent concern /problem /disaster /rumours etc. (in about 150 words)	10
4	REPORT WRITING : A report on an official function/ event/ field trip/ survey etc.(in about 150 words):	15
5	WRITING ON VISUAL INFORMATION : A report on a graph/image/ flow chart/table of comparison/ simple statistical data etc. (in about 150 words)	15
6	FORMAL SPEECH: A speech (in a formal style) that is to be read out in a formal function. This could be an inauguration speech, an educational seminar/conference, a formal ceremony of importance etc.(in about 150 words)	15
7	PRECIS WRITING: A precis in about 100 words for a 300-word passage.	15
8	READING COMPREHENSION: A reading passage of about 250 words to be given followed by 05 Multiple-choice questions and 10 short answer type questions.	15
9	TRANSLATION: Translation of a short passage (of about 150 words) from Gujarati to English.	15

Multiple choice questions set from the following list:

- Tenses
- Voice
- Narration (Direct-Indirect)
- Transformation of sentences
- Use of Articles and Determiners
- Use of Prepositions
- Use of Phrasal verbs
- Use of idiomatic expressions
- Administrative Glossary
- Synonyms/Antonyms
- One-word substitution
- Cohesive devices/Connectives/Linkers
- Affixes
- Words that cause confusion like homonyms/homophones.

Total

150

પ્રશ્નપત્ર-૩: સામાન્ય અભ્યાસ (મુખ્ય પરીક્ષા)ગુણ-૨૦૦માધ્યમ-ગુજરાતી/અંગ્રેજીસમય-૩ કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું નીચે મુજબ રહેશે.

પ્રશ્નોની સંખ્યા	પ્રશ્નવાર ગુણ	પ્રશ્નવાર શબ્દ મર્યાદા	કુલ ગુણ
૧૦	૧૦	૧૦૦ થી ૧૨૦	૧૦૦
૦૫	૨૦	૨૦૦ થી ૨૫૦	૧૦૦

૧. ભારતનો ઇતિહાસ

- સિંધુ ખીણની સભ્યતા: લાક્ષણિકતાઓ, સ્થળો, સમાજ, સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, કળા અને ધર્મ, સિંધુ ખીણની સભ્યતા અને ગુજરાત, વૈદિક યુગ- જૈન ધર્મ અને બૌદ્ધ ધર્મ,નંદ રાજવંશ.
- મોર્ય અને ગુપ્ત સામ્રાજ્ય.
- વિજયનગર સામ્રાજ્ય અને દક્ષિણ ભારતના મહત્વના રાજવંશો.
- ગુજરાતના મહત્વના રાજવંશો- તેમનું વહીવટી તંત્ર, કલા, સ્થાપત્ય, સાહિત્ય અને વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી.
- શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ: તક્ષશીલા, નાલંદા અને વલભી.
- ભારતમાં યુરોપિયન પ્રજાનું આગમન, ભારતમાં બ્રિટિશ શાસનની સ્થાપના અને વિસ્તરણ ૧૭૫૭ થી ૧૮૫૭, જમીન મહેસૂલ પદ્ધતિ-કાયમી જમાબંધી, રૈયતવારી અને મહાલવારી, શિક્ષણ પદ્ધતિ.
- ભારતનો ૧૮૫૭ નો સંગ્રામ, ૧૯મી સદીમાં ભારત અને ગુજરાતમાં ધાર્મિક અને સામાજિક સુધારા આંદોલનો, ભારતમાં રાષ્ટ્રવાદના ઉદય માટે જવાબદાર પરિબળો, ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ.
- રાષ્ટ્રીય ફલક પર મહાત્મા ગાંધીનો ઉદય અને તેમના વિચાર, સિધ્ધાંતો અને જીવન દર્શનનો ભારતના રાજકીય, સામાજિક, આર્થિક, ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક જીવન પર ભૂમિકા.
- સ્વતંત્રતા ચળવળ અને સ્વાતંત્ર્યોત્તર એકીકરણમાં સરદાર પટેલની ભૂમિકા.
- ભારત અને વિદેશમાં ભારતીય ક્રાંતિકારીઓ, આઝાદ હિંદ ફોજ અને સુભાષચંદ્ર બોઝ.
- આઝાદી પછીનું ભારત: દેશમાં રાજ્યોનું પુનર્ગઠન, મહાગુજરાત ચળવળ, અગત્યની ઘટનાઓ.

૨. સાંસ્કૃતિક વારસો

- ભારતીય સંસ્કૃતિ તથા પ્રાચીનથી અર્વાચીન સમય સુધીના તેના કળા સ્વરૂપો, સાહિત્ય, શિલ્પ અને સ્થાપત્યની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ; ભારતીય સમાજની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ.
- ભારતીય ચલચિત્રો અને રંગભૂમિ તથા તેનો સમાજ પર પ્રભાવ.
- ગુજરાતના કળા અને કસબ
- ગુજરાતની રંગભૂમિ
- ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ અને મૌખિક પરંપરા: તેનું મહત્વ, લાક્ષણિકતાઓ અને અસરો.
- ગુજરાતના દરીયાકાંઠાની સંસ્કૃતિ અને આદિવાસી સંસ્કૃતિ.

૩. ભૂગોળ

- ગુજરાત અને ભારતની ભૌતિક લાક્ષણિકતાઓ અને સંસાધનોનો અભ્યાસ: મુખ્ય ભૂમિસ્વરૂપો, આબોહવા, જમીન, ખડકો, નદીઓ, જળાશયો, વનસ્પતિ, ખનિજ અને જળ સંસાધન.
- આર્થિક પ્રવૃત્તિઓ: પ્રાથમિક, દ્વિતીય, તૃતીય અને ચતુર્થ
- સામાજિક અને વસ્તીવિષયક ભૂગોળ.
- વિકાસકીય અને પર્યાવરણીય મુદ્દાઓ, ટકાઉ વિકાસ, વૈશ્વિકીકરણ; તેની સામાજિક અને આર્થિક અસરો, સ્માર્ટ સિટી અને ઉપાયો. કુદરતી પ્રકોપો, કાર્બન ઉત્સર્જન, પ્રદૂષણ પ્રકોપ વ્યવસ્થાપન.આબોહવા પરિવર્તન અને પર્યાવરણ ક્ષયની સમસ્યાઓ માટે વૈશ્વિક પ્રતિભાવ: મહત્વપૂર્ણ સંધિઓ અને સંમેલનો.

૪. વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી

- ઉમદા માનવજીવન માટે વિજ્ઞાન ટેકનોલોજી અને ઇનોવેશનનો સમન્વય, રોજ બરોજના જીવનમાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી; વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં ભારતનું યોગદાન, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ઉપયોગ અને પ્રસારમાં પડકારો અને બાધાઓ, રાષ્ટ્ર ઘડતરમાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીની ભૂમિકા અને અવકાશ.
- ઇન્ફોર્મેશન અને કોમ્યુનિકેશન ટેકનોલોજી:(આઇસીટી) - તેનું મહત્વ, લાભ અને પડકારો, ઇ-ગવર્નન્સ અને ભારત, સાયબર ક્રાઇમ અને સાયબર સિક્યોરિટી બાબતે નીતિઓ.
- ભારતનો અંતરીક્ષ કાર્યક્રમ: ભૂતકાળ, વર્તમાન અને ભવિષ્ય. ભારતની ઉર્જાનીતિ અને પરમાણુ નીતિ. સંરક્ષણ સેવાઓમાં ટેકનોલોજી મહત્વ.,લાભ અને પડકારો

- વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી ક્ષેત્રે ભારતીય સિદ્ધિ, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રમાં ઇન્ટેલેક્યુઅલ પ્રોપર્ટી રાઇટ્સ સંબંધિત બાબતો.

૫. ભારતીય રાજ્ય વ્યવસ્થા અને બંધારણ

- ભારતનું બંધારણ અને તેની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ.
- ભારતીય સંઘ તથા રાજ્ય સરકારોના કાર્યો તથા ફરજો.
- સંઘીય માળખાને સંલગ્ન મુદ્દાઓ તથા પડકારો-રાજ્યોમાં રાજ્યપાલની ભૂમિકા.
- કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારો વચ્ચે સત્તાનું વિભાજન(કેન્દ્ર યાદી, રાજ્ય યાદી, સહવર્તી યાદી), મુદ્દાઓ અને પડકારો.
- મહત્વના બંધારણીય સુધારા.
- બંધારણીય સંસ્થાઓ અને તેમની ભૂમિકા.
- સંસદ અને રાજ્ય વિધાન ગૃહ- માળખું, કામગીરી, કાર્યસંચાલન સત્તા અને વિશેષાધિકાર તથા સંલગ્ન મુદ્દાઓ.
- ભારતમાં ન્યાયપાલિકા - માળખું અને કાર્યો, કટોકટીને લગતી અગત્યની જોગવાઈઓ અને બંધારણીય સુધારાઓ, ન્યાયિક સમીક્ષા, જનહિત યાચિકા

૬. ભારતીય અર્થતંત્ર અને આયોજન

- ભારતીય અર્થતંત્ર: ભારતમાં આયોજનની કામગીરીનો ઉદભવ અને વિકાસ. કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની આર્થિક કામગીરી, ગતિશીલતા, પડકારો, નવી પહેલ, સુધારણા વગેરે. વિકાસ અને સામાજિક ક્ષેત્રની પહેલ. નીતિ આયોગ: ઉદ્દેશો, બંધારણ અને કાર્યો. સામાજિક ઓડિટ. કેન્દ્ર અને રાજ્ય નાણાકીય સંબંધો.
- ગ્રામીણ વિકાસ-પડકારો અને નીતિઓ; ભારતમાં રોજગાર નીતિઓ/યોજનાઓ
- બાહ્ય ક્ષેત્ર: વિદેશ વેપરના વલણો, સંરચના અને દિશા. બાહ્ય ક્ષેત્ર સુધારાઓ. વિદેશી સંસ્થાકીય રોકાણ (FII) અને વિદેશી પ્રત્યક્ષ રોકાણ (FDI).
- ગુજરાતનું અર્થતંત્ર- એક અવલોકન; ભારત અને પ્રમુખ રાજ્યોની તુલનાએ ગુજરાતનું અર્થતંત્ર, આર્થિક અને સામાજિક માળખાગત સુવિધાઓના વિકાસની નીતિઓ. ગુજરાતમાં સહકારી આંદોલન અને જીવનની સામાજિક આર્થિક બાબતો પર તેની અસર.
- આંતરમાળખાકીય સુવિધાઓ: ઊર્જા, બંદરો, માર્ગો, હવાઈ મથકો, રેલવે, ટેલિકોમ્યુનિકેશન. સોશિયલ ઇમ્પેક્ટ એસેસમેન્ટ.

૭. પ્રાદેશિક, રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય કક્ષાની મહત્વની સાંપ્રત ઘટનાઓ.

પ્રશ્નપત્ર-૪: એકાઉન્ટન્સી અને ઓડીટીંગ-૧ (મુખ્ય પરીક્ષા)ગુણ-૨૦૦માધ્યમ-ગુજરાતી/અંગ્રેજીસમય-૩ કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું નીચે મુજબ રહેશે.

પ્રશ્નોની સંખ્યા	પ્રશ્નવાર ગુણ	પ્રશ્નવાર શબ્દ મર્યાદા	કુલ ગુણ
૧૦	૧૦	૧૦૦ થી ૧૨૦	૧૦૦
૦૫	૨૦	૨૦૦ થી ૨૫૦	૧૦૦

૧. હિસાબી પદ્ધતિના મૂળતત્વો

પરિચય, નામું (Book keeping) અને નામા (હિસાબી) પદ્ધતિ. હિસાબી પદ્ધતિનો ઉદભવ, મહત્વ, વિકાસ, હિસાબી પદ્ધતિના કાર્યો, હિસાબી પદ્ધતિની મર્યાદાઓ, હિસાબી પદ્ધતિનું વર્ગીકરણ, હિસાબી સમીકરણ, હિસાબી પદ્ધતિઓ, હિસાબી પદ્ધતિના પારિભાષિક શબ્દો, હિસાબી પ્રક્રિયા, આમનોધ, પેટાનોધો, ખાતાવહી, ખતવણી, ખતવણીની પ્રક્રિયા, વાઉચિંગ, કાચું સરવેયું, હવાલા, વાર્ષિક હિસાબો, ભૂલ સુધારણા, સંયુક્ત આમનોધ, હૂંડીઓ, બેંક સિલકમેળ, મૂડી અને મહેસૂલી ખાતા, ઘસારાના હિસાબો, બિન વેપારી સંસ્થાના હિસાબો, હિસાબી ખ્યાલો, હિસાબી પ્રણાલિકાઓ, હિસાબી નીતિ, હિસાબી સિધ્ધાંતો, સામાન્ય રીતે સ્વીકારાયેલ હિસાબી સિધ્ધાંતો(GAAP), હિસાબી ધોરણો, ભારતીય હિસાબી ધોરણો, આંતરરાષ્ટ્રીય હિસાબી ધોરણો, IFRS (આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાકીય પ્રક્ટીકરણના ધોરણો), હિસાબોમાં કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ, ટેલીનાં હિસાબો

૨. ઉચ્ચતર નામા પદ્ધતિ:

આડતમાલના હિસાબો, સંયુક્ત સાહસના હિસાબો, આગના દાવાના હિસાબો, ભાડે અને હપ્તે ખરીદ પદ્ધતિના હિસાબો, રોયલ્ટીના હિસાબો, વિભાગીય હિસાબો, શાખાના હિસાબો, વીમા કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો, સરકારી હિસાબો, બેંકિંગ કંપનીના હિસાબો, ભાગીદારી પેઢીના હિસાબો, ભાગીદારીનું પુનઃ ગઠન, નવા ભાગીદારનો પ્રવેશ, ભાગીદારની નિવૃત્તિ/મૃત્યુ, ભાગીદારો વચ્ચે રોકડની હપ્તે-હપ્તે વહેંચણી અને વિસર્જન, ભાગીદારીના વાર્ષિક હિસાબો.

૩. કંપનીલક્ષી હિસાબો :

કંપનીના હિસાબો: શેર બહાર પાડવા અને જપ્ત કરવા, પ્રેફરન્સ શેર પરત કરવા, ડિબેન્ચર્સ બહાર પાડવા અને પરત કરવા, બાહેધરી કમિશનના હિસાબો, શેરમૂડીમાં ફેરફાર, પાઘડીનું મૂલ્યાંકન, શેરનું મૂલ્યાંકન, ધંધાની ખરીદી, સંયોજન, સમાવેશ અને પુનઃરચના, કંપનીને ફડયામાં લઈ જવી, કંપની ધારા ૨૦૧૩ અનુસાર કંપનીના વાર્ષિક હિસાબો, ભંડોળ પ્રવાહ પત્રક, રોકડ પ્રવાહ પત્રક, નાણાકીય પત્રકોનું વિશ્લેષણ અને અર્થઘટન, હિસાબી ગુણોત્તર અને વિશ્લેષણ.

૪. ઓડીટીંગ :

અર્થ અને મૂળભૂત તત્ત્વો, લક્ષણો, હેતુઓ, પ્રકારો, લાભ, આંતરિક અંકુશ, અન્વેષણ, કાયદા મુજબ ઓડીટર: નિમણૂક, લાયકાતો, હક્કો અને ફરજો, સેક્રેટરીયલ ઓડીટ, પડતર ઓડીટ, વાઉચિંગ-અર્થ અને હેતુઓ, પ્રકારો, મિલકતો અને દેવાનું મૂલ્યાંકન, કંપની ઓડીટ અને તેને લગતી કંપની ધારા, ૨૦૧૩ની જોગવાઈઓ, ઓડીટરનો અહેવાલ અને પ્રમાણપત્ર, કરવેરાનું ઓડીટ, ઓડીટ કાર્યક્રમ.

૫. નાણાકીય સંચાલન :-

નાણાકીય સંચાલનનો અર્થ અને મહત્વ, નાણાકીય સંચાલનનો રૂઢિગત વિરુદ્ધ આધુનિક ખ્યાલ, નાણા અને મૂડી બજાર, નાણાના સ્ત્રોતો, મૂડીકરણ, મૂડી માળખું, મૂડી બજાર, નાણાના સ્ત્રોતો મૂડીકરણ, મૂડી માળખું, મૂડી પડતર, ઉચ્ચાલકતા, ડિવિડન્ડ નિર્ણયો, મૂડી બજેટ, નાણાનું સમય મૂલ્ય, કાર્યશીલ મૂડી સંચાલન, જોખમ અને વળતર સંચાલન, ભારતમાં સ્ટોક એક્ષચેન્જની કાર્યપ્રણાલી :- NSE, BSE, નિયમનકારી સત્તાધીશો :- SEBI, મૂલ્યાંકનકારી સંસ્થાઓ

૬. આવકવેરા ધારો :-

વ્યક્તિઓની આકારણી, હિંદુ અવિભક્ત કુટુંબ, પેઢીઓ (મર્યાદિત જવાબદારીવાળી ભાગીદારી સહીત), વ્યક્તિઓનો સમૂહ (AOPs), સહકારી સોસાયટીઓ, ટ્રસ્ટો, દાનથી ચાલતી અને ધાર્મિક સંસ્થાઓ, પારસ્પરિક સંગઠનો, કંપનીઓ, ડિવિડન્ડ વહેંચણીનો કર, MAT (Minimum Alternative tax) અને કંપનીને લગતી અન્ય જોગવાઈઓ, કર આયોજન, કરચોરી, અને કરપરિવર્તન, રહેઠાણનો દરજ્જો, આવકના શીર્ષકો, બિન રહીશો માટે કરવેરા, બેવડા કરવેરાથી રાહત, બેવડા કરવેરા દૂર કરવા માટેના કરારો (DTAAs), આવકનું પત્રક (Return) અને આકારણીની પ્રક્રિયા, કરદાતાની કુલ આવકમાં સમાયેલ અન્ય વ્યક્તિની આવક, આવકનું એકત્રીકરણ અને નુકશાન માંડી વાળવું કે આગળ ખેંચી

જવું, કુલ આવકની ગણતરી વખતે કાપતો, છૂટ અને રાહતો, લાગુપડતા દર અને કરવેરાની જવાબદારી, એડવાન્સ ડુલિંગ, સેટલમેન્ટ કમિશન, અપીલ અને રીવીઝન, દંડ અને તેને લગતી કાર્યવાહી, આવકવેરા સત્તાધિકારીઓ.

પ્રશ્નપત્ર-૫: એકાઉન્ટન્સી અને ઓડીટીંગ-૨ (મુખ્ય પરીક્ષા)

ગુણ-૨૦૦

માધ્યમ-ગુજરાતી/અંગ્રેજી

સમય-૩ કલાક

પ્રશ્નપત્રનું માળખું નીચે મુજબ રહેશે.

પ્રશ્નોની સંખ્યા	પ્રશ્નવાર ગુણ	પ્રશ્નવાર શબ્દ મર્યાદા	કુલ ગુણ
૧૦	૧૦	૧૦૦ થી ૧૨૦	૧૦૦
૦૫	૨૦	૨૦૦ થી ૨૫૦	૧૦૦

૧. પડતર અને સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ :

પડતરનો ખ્યાલ, પડતરના પ્રકારો, પડતરના તત્વો પડતરનું વર્ગીકરણ, પડતરનાં હેતુઓ, પડતર કેન્દ્રો અને પડતર એકમ, પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને પડતર નિર્ધારણ, પ્રત્યક્ષ મજૂરી, પ્રત્યક્ષ માલસામાન, પ્રત્યક્ષ ખર્ચા, શિરોપરી ખર્ચા, પ્રાથમિક પડતર, કારખાના પડતર, ઉત્પાદન પડતર, વેચાણ પડતર, સ્ટોક પત્રક, ફીફો, લિફો, ભારિત સરેરાશની પદ્ધતિ, સમાન પડતર, પડતરની વિવિધ પદ્ધતિઓ : એકમ પડતર, પ્રક્રિયા પડતર, બેચ અને જોબ પડતર, સેવા પડતર, હોટેલ માટેની પડતર હિસાબી પદ્ધતિ, કરારની પડતર, સંકલિત અને બિન સંકલિત હિસાબો, પડતર અને નાણાકીય હિસાબોની મેળવણીનું પત્રક, પડતર હિસાબી ધોરણો

સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ

અર્થ, લક્ષણો, સ્વરૂપ, સીમંત પડતર અને સમતૂટ બિંદુ વિશ્લેષણ, નિર્ણય ઘડતર, પ્રમાણ પડતર અને વિચલન વિશ્લેષણ , અંદાજપત્રીય અંકુશ, અંદાજપત્રના પ્રકારો, રોકડ અંદાજપત્ર, પરિવર્તનશીલ અંદાજપત્ર, શૂન્ય આધારિત અંદાજપત્ર.

૨. વસ્તુ અને સેવા કર (GST):

GST પહેલા અપ્રત્યક્ષ વેરાનું બંધારણીય માળખું (કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારની કરવેરા અંગેની સત્તાઓ), VAT નો ખ્યાલ: અર્થ, તત્વો અને પદ્ધતિઓ, GST પહેલા અપ્રત્યક્ષ કરવેરાના માળખામાં રહેલ ખામીઓ, GSTની જરૂરિયાત, ૧૦૧મો બંધારણીય સુધારા કાયદો-૨૦૧૬, GST નું માળખું, GST પરિષદ, રાજ્યને વળતર આપવા અંગેની જોગવાઈઓ, નોંધણી, GST લાગુ પાડવો અને વસુલ કરવો: કરપાત્ર ઘટના, માલ અને સેવાઓનો પુરવઠો, પુરવઠો પૂરો પડવાનું સ્થળ : રાજ્યમાં, આંતરરાજ્ય, આયાત અને નિકાસ, પુરવઠાનો સમય, GST ની ગણતરી, ગણતરીના નિયમો, GSTમાંથી મુક્તિ, નાના

પુરવઠા અને સંયુક્ત યોજના માલ અને સેવાઓનું વર્ગીકરણ; સંયુક્ત અને મિશ્ર પુરવઠો, વેરા શાખ, વસ્તુ અને સેવા કર કાયદાઓ : કેન્દ્રીય વસ્તુઓ અને સેવા કર કાયદો-૨૦૧૭, સંકલિત વસ્તુઓ અને સેવાઓ કર અને કાયદો-૨૦૧૭, વસ્તુઓ અને સેવાઓ કર (રાજ્યોને વળતર) કાયદો-૨૦૧૭, ગુજરાત વસ્તુઓ અને સેવાઓ કર કાયદો- ૨૦૧૭, ગુજરાત વસ્તુઓ અને સેવાઓ કર (સુધારા) કાયદો, ૨૦૧૮

૩. નાણાકીય વહીવટ :

નાણાકીય અને રાજકોષીય નીતિ, જાહેર દેવું, અંદાજપત્ર - પ્રકારો અને સ્વરૂપ, અંદાજપત્રીય પ્રક્રિયા, નાણાકીય ઉત્તરદાયિત્વ, જાહેર હિસાબો અને ઓડિટ, અંદાજપત્ર એક રાજકીય સાધન તરીકે, જાહેર સાધનો પર સંસદીય નિયંત્રણ(અંકુશ), જાહેર ખર્ચ ઉપર સંસદીય નિયંત્રણ(અંકુશ), નાણાકીય અને રાજકોષીય ક્ષેત્રમાં નાણાખાતાની ભૂમિકા. કોમ્પ્રોલર અને ઓડિટર જનરલ (CAG)ની ભૂમિકા.

૪. ધંધાકીય આંકડાશાસ્ત્ર અને માહિતી પ્રક્રિયા

માહિતી (DATA) ના પ્રકારો, માહિતીનું એકત્રીકરણ અને વિશ્લેષણ, નિદર્શન, જરૂરિયાત અને નિદર્શનની પદ્ધતિઓ, મધ્યવર્તી સ્થિતિમાન અને પ્રસારમાન, સંભાવના થિયરી, સંભાવના વિતરણ, માહિતીનું વિશ્લેષણ અને અર્થઘટન, સૂચકઆંક, આંકડાશાસ્ત્રીય ગુણવત્તા નિયંત્રણ, સહસંબંધ અને નિયત સંબંધ, સુરેખ આયોજન, સામાયિક શ્રેણી વિશ્લેષણ

માહિતી પ્રક્રિયા - તત્વો, માહિતી દાખલ કરવી (Data Entry), માહિતી પ્રક્રિયા અને કમ્પ્યુટર એપ્લિકેશન, વ્યવહાર ક્ષેત્રે કમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ - હિસાબી પદ્ધતિ, ઇન્વેન્ટરી અંકુશ, ધંધાકીય અહેવાલ પ્રેષણ અને XBRL(eXtensible Business Reporting Language) ના મૂળ તત્વો

૫. બેંકિંગ અને નાણાકીય સંસ્થાનો :

ધંધા માટે બેંકનું મહત્વ, અર્થ અને કાર્યો, વ્યાપારી બેંકના કાર્યો, બેંકના પ્રકારો અને તેના કાર્યો; ભારતીય રિઝર્વ બેંક, નાબાર્ડ અને ગ્રામીણ બેંકિંગ, ભારતમાં બેંકિંગ સુધારાઓ, ઈ-બેંકિંગ, બેંકિંગનો વિકાસ: IDBI, IFCI, SFCs, UTI, SIDBI, નવી બેંકિંગ સંસ્થાઓનો પરિચય - પેમેન્ટ બેંકો, મુદ્રા બેંક, મહિલા બેંક, પરક્રમ્ય લેખનો ધારો-૧૮૮૧ (The Negotiable Instrument Act : 1881): પરક્રમ્ય લેખના સામાન્ય પાસાઓ અને જુદા-જુદા લેખના (instruments) ખાસ લક્ષણો વિશેષ રીતે. બેંકીંગ અને ચૂકવણીઓ સાથે

સંકળાયેલ મહત્વની સંસ્થાઓ, ડિજિટલ પેમેન્ટ અને ગેરરીતિ અટકાવવા માટેનું કાનુની માળખું.

૬. ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્ર

માંગ અને પુરવઠો: માંગના નિર્ણાયક પરિબલો, માંગમાં હિલચાલ વિરુદ્ધમાં રેખામાં પરિવર્તન, પુરવઠાના પરિબલો, પુરવઠા રેખામાં હિલચાલ વિરુદ્ધ પુરવઠા રેખામાં પરિવર્તન, બજાર ની સમતુલા અને કિંમત નિર્ધારણ, માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતા, પુરવઠા ની મૂલ્ય સાપેક્ષતા, માંગ અને પુરવઠાના નિયમ નું અમલીકરણ

ઉત્પાદન: ઉત્પાદન નિર્ણાયક તરીકે પેઢી, ઉત્પાદન વિધેય ના ખ્યાલો, બિનપ્રમાણસર ઉત્પાદન તથા પ્રમાણસર ઉત્પાદન નો નિયમ કદના લાભાલાભ

ખર્ચ: ટૂંકા ગાળામાં ખર્ચ, લાંબા ગાળામાં ખર્ચ, મહત્તમ નફાનો ખ્યાલ, ન્યુનતમ ખર્ચ નો ખ્યાલ પેઢીની સમતુલા

બજાર: માળખું, પૂર્ણ હરીફાઈ, ઈજારો અને અપૂર્ણ હરીફાઈ.

INDEX

Sr. No.	Details	Page No.
1	Syllabus of Main Examination	
2	Scheme of the Main Examination	18
3	Gujarati	19
4	English	21
5	General Studies	23
6	Accountancy and Auditing-I	26
7	Accountancy and Auditing-II	28

Scheme of Main Examination for Accounts Officer, class-2

Note: The medium of the examination shall be English and Gujarati. Gujarati and English Papers shall be in respective Language only. In case of question of interpretation of syllabus, the interpretation of the English shall be final.

Main Examination

Sr. No.	Nature of Exam	Name of Paper	Time	Total Allotted Marks
1	Descriptive	Gujarati	3 Hours	150
2		English	3 Hours	150
3		General Studies	3 Hours	200
4		Accountancy and Auditing -I	3 Hours	200
5		Accountancy and Auditing-II	3 Hours	200
Total Marks of mains written Examination				900
Personality Test (Only for those candidates who qualify in Mains Written Examination)				100
Total Marks to be considered for Final Selection				1000

પ્રશ્નપત્ર-૧ :ગુજરાતી (મુખ્ય પરીક્ષા)

ગુણ:૧૫૦

માધ્યમ:ગુજરાતી

સમય: ૩ કલાક

ક્રમ	અભ્યાસક્રમની વિગત	જાળવેલ ગુણ
૧	નિબંધ: પાંચ પૈકી કોઈ પણ એક (વર્ણનાત્મક/ વિશ્લેષણાત્મક/ ચિંતનાત્મક/ સાંપ્રત સમસ્યા પર આધારિત) (ઓછામાં ઓછા ૨૫૦ વધુમાં વધુ ૩૦૦ શબ્દોમાં)	૨૦
૨	વિચાર વિસ્તાર (ત્રણ પૈકી કોઈ પણ બે) કાવ્ય પંક્તિઓ કે ગદ્યસૂક્તિનો વિચારવિસ્તાર(આશરે ૧૦૦ થી ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૩	સંક્ષેપીકરણ: આપેલ ગદ્યખંડમાંથી આશરે ૧/૩ ભાગમાં તમારા શબ્દોમાં સંક્ષેપ	૧૦
૪	ગદ્ય સમીક્ષા : આપેલા ગદ્યખંડના આધારે પુછેલા પ્રશ્નોના જવાબ લખો	૧૦
૫	ઔપચારીક ભાષણો તૈયાર કરવા (સ્વાગત, વિદાઈ, ઉદ્ઘાટન વગેરે/પત્રકાર પરીષદ માટે ઉદબોધન તૈયાર કરવા (ઊર્જા, ખેત ધિરાણ, પ્રદુષણ, આરોગ્ય, શિક્ષણનો નીતિ વિષયક કે સમસ્યા વિષયક) (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૬	પ્રચાર માધ્યમો માટે નિવેદનો તૈયાર કરવા (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૭	પત્ર લેખન (અભિનંદન/ શુભેચ્છા/ વિનંતી/ ફરીયાદ વગેરે) (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૮	ચર્ચાપત્ર (વર્તમાન પત્રમાં પ્રજાના પ્રશ્નો/ સાંપ્રત સમસ્યાઓ/ વ્યક્તિગત અભિપ્રાય રજુ કરતો ચર્ચાપત્ર (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૯	દ્રશ્ય આલેખન (આલેખ/ ચિત્ર/ ફ્લો ચાર્ટ/ સરખામણી પત્રક/ આંકડાકીય મહિતી વગેરે પરથી લખાણ) (ચિત્ર પરથી લખાણ આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૧૦	અહેવાલ લેખન (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦

૧૧	સંવાદ કૌશલ્ય: બે વ્યક્તિઓ વચ્ચે સંવાદ (જુથ ચર્ચા/સભાનું કામકાજ/ પાણી/ કૃષિ/ આરોગ્ય/ સફાઈ/ શિક્ષણને લગતી સમસ્યાઓ વગેરે. (આશરે ૧૫૦ શબ્દોમાં)	૧૦
૧૨	ભાષાંતર: અંગ્રેજીમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ	૧૦
૧૩	ગુજરાતી વ્યાકરણ (સુચવ્યા મુજબ જવાબ લખવો. આ પ્રશ્નોમાં આંતરિક વિકલ્પો રહેશે નહીં)	૨૦
	<ul style="list-style-type: none"> • રૂઢીપ્રયોગોનો અર્થ અને તેનો વાક્યપ્રયોગ • કહેવતોનો અર્થ • સમાસનો વિગ્રહ કરી તેની ઓળખ • છંદ ઓળખાવો • અલંકાર ઓળખાવો • શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ • જોડણી શુદ્ધિ • લેખન શુદ્ધિ/ભાષા શુદ્ધિ • સંધિ જોડો કે છોડો • વાક્યરચના અંગો /વાક્યના પ્રકાર/વાક્ય પરીવર્તન 	
	કુલ ગુણ	૧૫૦

Paper-2: English (Main Examination)

Marks-150

Medium: English

Time: 3 Hours

Sr.No	Type of Question	Marks to be allotted
1	ESSAY: Choose any one topic from a list of five. (Descriptive/ analytical/ philosophical/ based on Current Affairs) (A minimum of 250 words and a maximum of 300 words)	20
2	LETTER WRITING: A formal letter expressing one's opinion about an issue. The issues can deal with daily office matters/ a problem that has occurred in the office/ an opinion in response to one sought by a ranked officer etc. (in about 150 words)	10
3	PRESS RELEASE/ APPEAL: The PR or appeal should be on an issue pertaining to a recent concern /problem /disaster /rumours etc. (in about 150 words)	10
4	REPORT WRITING : A report on an official function/ event/ field trip/ survey etc.(in about 150 words):	15
5	WRITING ON VISUAL INFORMATION : A report on a graph/image/ flow chart/table of comparison/ simple statistical data etc.(in about 150 words):	15
6	FORMAL SPEECH: A speech (in a formal style) that is to be read out in a formal function. This could be an inauguration speech, an educational seminar/conference, a formal ceremony of importance etc.(in about 150 words):	15
7	PRECIS WRITING: A precis in about 100 words for a 300-word passage.	15
8	READING COMPREHENSION: A reading passage of about 250 words to be given followed by 05 Multiple-choice questions and 10 short answer type questions.	15
9	TRANSLATION: Translation of a short passage (of about 150 words) from Gujarati to English.	15

10 **ENGLISH GRAMMAR:** Multiple choice questions set from the following list: 20

- Tenses
- Voice
- Narration (Direct-Indirect)
- Transformation of sentences
- Use of Articles and Determiners
- Use of Prepositions
- Use of Phrasal verbs
- Use of idiomatic expressions
- Administrative Glossary
- Synonyms/Antonyms
- One-word substitution
- Cohesive devices/Connectives/Linkers
- Affixes
- Words that cause confusion like homonyms/homophones.

Total 150

Paper-3: General Studies (Main Examination)**Total Marks:200****Medium: English/Gujarati****Time: 3 Hours****The structure of the question paper shall be as below.**

No. of Questions	Marks allotted to each Questions	Word limit per Questions	Total Marks
10	10	100 to 120	100
05	20	200 to 250	100

1. History of India

- Indus valley Civilization: Features, Sites, Society, Cultural History, Art and Religion. Indus Valley Civilization and Gujarat. The Vedic times, Jainism and Buddhism. The Nanda Dynasty.
- The Mauryan and the Gupta Empire.
- Vijaynagar Empire and Important South Indian Dynasties.
- Important Dynasties of Gujarat - their administration, art, architecture, literature, Science and technology.
- Educational institutions. Takshshila, Nalanda and Vallabhi.
- The advent of the Europeans in India. Establishment and expansion of British rule in India from 1757 to 1856. Land Revenue Settlement. Permanent Settlement, Ryotwari and Mahalvari. Education System.
- Indian war of Independence of 1857, Religious and social reform movements in 19th Century in India and Gujarat. Factors responsible for the rise of Indian Nationalism. Indian National Congress.
- Rise of Mahatma Gandhi on National Horizon, impact of his thoughts, principles and Philosophy on political, social, economic, religious and cultural life of India.
- The Role of Sardar Patel in freedom movement and post-independence Consolidation.
- Indian Revolutionaries in India and abroad, Indian National Army and Subhash chandra Bose.
- India after Independence - Reorganization of the States within the country, Maha Gujarat Movement, Major events.

2. Cultural Heritage

- Indian Culture and its Salient aspects of Art forms, Literature, Architecture and Sculpture from Ancient to Modern times; Salient features of Indian Society.
- Indian Cinema and Theatre, its influence on Society.
- Art and Craft of Gujarat.
- Gujarati Theatre (Rangbhumi).
- Gujarat's Folk Culture and Oral Tradition: Its Importance, Peculiarities and Impact.
- Culture of coastal area of Gujarat, Tribal Culture.

3. Geography

- Study of Physical Features and Resources of India and Gujarat; Major land forms, climate, soil, rocks, rivers, reservoirs vegetation, minerals and water resources.
- Economic Activities: Primary, Secondary, Tertiary and Quaternary.
- Social and Demographic geography.
- Developmental and Environmental issues, Sustainable development, Globalization; its impact on society and economy, Smart Cities and solutions. Natural hazards, Carbon emission, Pollution-hazard management. Global response to problems of Climate Change and Environmental depletion. Important treaties and Conventions.

4. Science and Technology

- Integration of Science, Technology and Innovation for better human life; Science & Technology in everyday life; India's contribution in the field of Science and Technology. Concerns and challenges in the proliferation and use of science and technology; Role and Scope of Science and Technology in nation building.
- Information and Communication Technology (ICT) - its importance, advantages and challenges; E-governance and India; Cyber Crime and policies to address security concerns.
- Indian Space Programme - Past, Present and Future. Energy policy and Nuclear Policy of India. Technology in Defense Services - its importance, advantages and challenges.
- Achievements of Indians in the field of Science and Technology. Issues related to Intellectual Property Rights in the field of Science and Technology.

5. Indian Polity and Constitution

- Indian Constitution and its salient features.
- Functions and duties of the Indian Union and the State Governments.
- Issues and challenges pertaining to the Federal structure – Role of Governor in States.
- Distribution of powers between the Union and States (Union list, State list and Concurrent list) – Issues and challenges.
- Important Constitutional Amendments.
- Constitutional Authorities and their Role.
- Parliament and State Legislatures – structure, functioning, conduct of business, powers & privileges and issues arising out of these.
- Judiciary in India – Structure and functions, important provisions relating to emergency and constitutional amendments, judicial review, Public Interest Litigation.

6. Indian Economy and Planning

- Emergence and development of planning exercise in India. Economic Performance, Dynamics, Challenges, New Initiatives, Reforms etc. by the State and Central Government. Important Events, Developments and Social Sector Initiatives. NITI Aayog: aims, constitution and functions. Social Audit. Centre-state financial relation.
- Rural development - Challenges and policies; employment policies/schemes in India.

- External sector: Trends, Composition and Direction of Foreign Trade. External sector reforms. Foreign Institutional Investment (FII) and Foreign Direct Investment (FDI).
- Economy of Gujarat state-An overview, Gujarat Economy in relation to India and major states, Development policies for economic and social infrastructure. Co-operative movement in Gujarat and its impact on Socio-economic aspects of life.
- Infrastructure: Energy, Port, roads, Airport, Railways, Telecommunications – Social Impact Assessment.

7. Current Events of Regional, national and International Importance.

Paper-4: Accountancy and Auditing-I (Main Examination)**Total Marks:200****Medium: English/Gujarati****Time: 3 Hours****The structure of the question paper shall be as below.**

No. of Questions	Marks allotted to each Questions	Word limit per Questions	Total Marks
10	10	100 to 120	100
05	20	200 to 250	100

1. Basics of Accounting

Introduction, Book Keeping, Book Keeping & Accounting, Origin of Accounting, Importance, Development, Functions of Accounting, Limitations of Accounting, Classifications of Accounting, Accounting Equation, accounting Methods, Accounting terminology, Process of accounting: Journal Entries, Books of Subsidiaries, ledger, Posting, Process of Posting, Vouching, Trial Balance, Adjustments, Final accounts, rectification of errors, Compound Entries, Bills of Exchange, Bank Reconciliation Statement, Capital and Revenue Accounts, Depreciation Accounts, Accounts of Non-Profit Organisations, Accounting Concepts, Accounting Conventions, Accounting Policies, Accounting Principles, GAAP, Accounting Standards, Indian Accounting Standards, International Accounting Standards and IFRS (International Financial Reporting Standards), role of Computer in Accounting, Tally accounts

2. Advanced Accounting

Consignment Account, Joint Venture Account, Fire Insurance Claim Account, Hire Purchase Account & Instalment System, Royalty Accounts, Departmental Accounts, Branch Accounts, Final Accounts of Insurance Company, Government Accounting, Accounts of Banking Companies, Partnership Accounts, Reconstruction of Partnership, Admission of a new Partner, Death/retirement of a partner, Piecemeal Distribution and Dissolution of Partnership firm, Final accounts of Partnership

3. Corporate Accounts

Company Accounts: Issue and forfeiture of Shares, redemption of Preference Shares, Debentures Issue and Redemption, Accounts of Underwriting Commission, Alteration of Share Capital, Valuation of Goodwill, Valuation of Shares, Purchase of Business, Amalgamation, Absorption & Reconstruction, Liquidation of Companies, Final Accounts

of the Company as per Companies Act,2013, Fund flow Statement, Cash flow Statement, Analysis and Interpretation of Financial Statements, Accounting Ratios and Analysis

4. Auditing

Meaning & Basic Elements, Characteristics, Objectives, Types, Advantages Internal Control, Investigation, Statutory Auditor: Appointment, Qualification, Rights and Duties – Secretarial Audit, Cost Audit, Vouching; Meaning and Objectives, Types, Valuation of Assets and Liabilities, Company Audit and related Provisions of Companies Act,2013, Auditor's Report & Certificate, Tax Audit, Cost Audit, Audit Program.

5. Financial Management:

Meaning and Importance of financial Management, Traditional v/s Modern approach of Financial Management, Money and Capital Market, Sources of Financing, Capitalisation, Capital Structure, Cost of Capital, Leverage, dividend decisions, Capital Budgeting, time Value of Money, Working Capital Management, Risk and Return Management, Working of Stock Exchanges in India NSE, BSE, Regulatory Authorities: SEBI, rating agencies.

6. Income Tax Act:

Assessment of Individuals, HUF, Firms (including LLP), Association of Persons (AOPs), Co-operative Societies, Trusts, Charitable and Religious Institutions, Mutual Associations, Companies, Dividend Distribution Tax (DDT), Minimum Alternate Tax (MAT) and other special provisions relating to companies, Tax Planning, Evasion and Avoidance, Residential Status, Heads of Income, Taxation of Non-Residents, Double taxation Relief, Double Taxation Avoidance Agreements (DTAAs), Return of Income and procedure of Assessment, Income of other persons included in Total Income of an Assesse, Aggregation of Income and Set off or Carry Forward of Losses, Deductions in computing Total Income, Rebates & Reliefs, Applicable Rates, of Tax and Tax Liability, Advance Rulings, Settlement Commission, Appeals and Revision, Penalties and Prosecutions, Income Tax Authorities.

Paper-5: Accountancy and Auditing-II (Main Examination)**Total Marks:200****Medium: English/Gujarati****Time: 3 Hours****The structure of the question paper shall be as below.**

No. of Questions	Marks allotted to each Questions	Word limit per Questions	Total Marks
10	10	100 to 120	100
05	20	200 to 250	100

1. Cost & Management Accounting

The concept of cost, types of cost, Elements of Cost, Classification of Cost, Cost Objects, Cost centers and Cost Units, Cost Accounting and Cost Ascertainment, Direct Labour, Direct Material, Direct Expenses, Overheads, Prime Cost, Factory Cost, Cost Of Production, Cost of Sales, Stock Register, FIFO, LIFO, Weighted Average Method, Uniform Costing, Different methods of Costing, Unit Costing, Process Costing, Batch and Job Costing, Operating Costing, Cost accounting for Hotels, Contract Costing, Integrated and Non, Integrated Accounts, Reconciliation of Cost & Financial Accounts, Cost Accounting Standards

Management Accounting: Meaning, Characteristics, Nature, Marginal Costing and Break Even Analysis, Decision making, Standard Costing and Variance Analysis, Budgetary Control, Types of Budgets, Cash Budget, Flexible Budget, Zero Base Budgeting

2. Goods and Service Tax (GST)

Constitutional framework of Indirect Taxes before GST (Taxation Powers of Union & State Government), Concept of VAT: Meaning, Variants and Methods, Major Defects in the structure of Indirect Taxes prior to GST, Rationale for GST, The Constitution (One Hundred and First Amendment) Act, 2016, Structure of GST, GST Council, GST Network, Registration, Levy and collection of GST: Taxable event, “Supply” of Goods and Services, Place of Supply: Within state, Interstate, Import and Export, Time of supply, Valuation for GST, Valuation rules, taxability of reimbursement of expenses, Exemption from GST: Small supplies and Composition Scheme, Classification of Goods and Services: Composite and Mixed Supplies, Input Tax Credit, GST Acts: The Central Goods and Service Tax Act-2017, The Integrated Goods and Service Tax Act-2017, The Goods and Service Tax (Compensation to States) Act-2017, The Gujarat Goods and Service Act-2017, The Gujarat Goods and Services Tax (Amendment), 2018.

3. Financial Administration:

Monetary and Fiscal policies, Public Debt, Budget, types and forms, Budgetary process, financial accountability, Public accounts and audit, budget as a political instrument, Parliamentary Control of Public Instrument, Parliamentary Control of Public Expenditure, Role of finance ministry in monetary and fiscal area. Role of the Comptroller and Auditor General.

4. Business Statistics & Data Processing:

Data types, data collection and analysis, sampling, need and methods of sampling, Measures of Central Tendency and Measures of dispersion, Probability theory, Probability Distribution, analysis and interpretation of data, Index numbers, Statistical quality control, Correlation and regression, Linear Programming, Time series Analysis.

Data processing, elements, data entry, data processing and computer application, Computer application to functional areas, Accounting, Inventory Control, Business Reporting & fundamentals of XBRL (eXtensible Business Reporting Language)

5. Banking and Financial Institution:

Importance of Banking to business, meaning and function - function of commercial banks, Banking operations, Types of Banks and their functions: Reserve Bank of India, NABARD and Rural Banking, Banking Sector Reforms in India, Online- E-Banking, Development of Banking: IDBI, IFCI, SFCs, UTI, SIDBI, Introduction to New Banking Institutions- Payment Banks, MUDRA Bank, Mahila Bank, THE NEGOTIABLE INSTRUMENT ACT, 1881: Legal aspects of negotiable instrument in general and special features of the different instruments in particular, Important Institutions related to Banking and Payments, Digital Payment and legal framework to curb fraudulent transactions.

6. Business Economics:

Demand and Supply: Determinants of demand, movements vs. shift in demand curve, Determinants of Supply, Movement along a supply curve vs. shift in supply curve; - Market equilibrium and price determination, Elasticity of demand and supply, Application of demand and supply, Production: Firm as an agent of production, Concepts of Production function, Law of variable proportions; Economics and Diseconomies of scale, Costs: Costs in the short run. Costs in the long run, Profit maximization and cost minimization, Equilibrium of the firm, Market Structure: Perfect Competition, Monopoly and Imperfect Competition.